

■ Фінансавы выдатнік

3 ХВОРАЙ ГАЛАВЫ НА ЗДАРОВУЮ?

Ніякага чорнага спіса крэдытаатрымальнікаў у Нацбанку не існуе

Усё пачалося пасля таго, як у структуру галоўнага банка краіны пачала паступаць цэлая хваля зваротаў грамадзян. Яны скардзіліся на няякаснае прадастаўленне супрацоўнікамі камерцыйных банкаў інфармацыі, звязанай з адмовай у выдачы крэдыту. У сувязі з гэтым Нацыянальны банк рэкамендуе камбанкам даступна і аргументавана тлумачыць прычыны адмовы ў выдачы крэдыту. Пра гэта гаворыцца ў афіцыйным лісце Нацбанка камерцыйным банкам, размешчаным на сайце рэгулятара.

Напрыклад, у дакуменце гаворыцца, што павінны рабіць банкі, калі яны адмаўляюць кліентам у заключэнні крэдытнага дагавора па падставах, прадугледжаных арт.141 Банкаўскага кодэкса (БК) Беларусі. Тут усё проста. Спецыялістам фінансавай установы неабходна даступна, аргументавана і кампетэнтна тлумачыць заяўнікам (крэдытаатрымальнікам) прычыны прыняцця адмоўнага рашэння.

А на самой справе ўсё адбываецца наадварот. Замест тлумачэння працэдур

і парадку прыняцця банкам адмоўнага рашэння, устаноўленых заканадаўствам і лакальнымі дакументамі банка, яго работнікі ў якасці прычыны адмовы робяць спасылку на неіснуючы пералік асоб, у дачыненні да якіх устаноўлена забарона на прадастаўленне крэдыту, які нібыта вядзецца Нацбанкам. Вось як яно атрымліваецца. Чытай паміж радкоў, што «мы тут усе добрыя, але ў Нацбанку вас у чорны спіс занеслі, таму і адмаўляем».

У сувязі з гэтым людзі і пачалі звяртацца па тлумачэнні ў Нацыянальны банк. «З улікам таго, што банкі самастойныя ў сваёй дзейнасці, лічым недапушчальным пры адмове ў прадастаўленні крэдыту спасылання на Нацыянальны банк, тым самым уводзячы грамадзян у зман», — адзначылі спецыялісты рэгулятара. Больш за тое, фарміраванне ў насельніцтва не зусім правільнага разумення працэдур прыняцця рашэння аб дачы крэдыту і выкарыстання інфармацыі з Крэдытнага рэгістра негатыўна ўплывае на рэпутацыю як Нацыянальнага банка, так і банкаў.

Акрамя таго, у прэс-службе нагадалі, што камбанк, які атрымаў крэдытную справаздачу кліента, абавязаны бязвыплатна даць чалавеку (па яго патрабаванні) гэты

дакумент для азнаямлення. Калі ўсе аргучаныя рэкамендацыі выконваць, то і праблем з пакрыўджанымі кліентамі не будзе. Аўтары вышэйназванага ліста ўпэўнены, што камерцыйныя банкі павінны вырашаць звязаныя з прадастаўленнем крэдытаў пытанні самастойна і накіроўваць у Нацбанк грамадзян толькі ў выпадках, калі апошнія ўпэўнены, што іх крэдытная гісторыя змяшчае недакладныя звесткі, а гэта патрабуе правядзення адпаведнай праверкі.

Да ведама
У артыкуле 141 БК у прыватнасці гаворыцца, што крэдытадаўца мае права адмовіцца ад заключэння крэдытнага дагавора пры наяўнасці звестак аб тым, што прадастаўленая крэдытаатрымальніку сума крэдыту не будзе вернута (пагашана) у тэрмін, а таксама пры непрадастаўленні крэдытаатрымальнікам забеспячэння выканання абавязальстваў па крэдытным дагаворы і пры наяўнасці іншых падстаў, здольных паўплываць на выкананне крэдытаатрымальнікам абавязальстваў па крэдытным дагаворы.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

■ Урокі гісторыі

Каб не скажаць вынікі вайны

У жніўні 1945 года — праз тры месяцы пасля перамогі Савецкага Саюза над фашыскай Германіяй — прадстаўнікі ўрадаў СССР, ЗША, Вялікабрытаніі і Францыі заключылі пагадненне аб арганізацыі суда над галоўнымі ваеннымі злачынцамі. З 20 лістапада 1945 года па 1 кастрычніка 1946-га ў Міжнародным ваенным трыбунале праходзіў судовы працэс над экс-кіраўнікамі гітлераўскай Германіі, які назавуць Нюрнбергскім.

Такога гісторыя дагэтуль не ведала. Перад трыбуналам паўсталі 24 ваенныя злачынцы, якія ўваходзілі ў вышэйшае кіраўніцтва фашыскай Германіі. Усе 403 судовыя пасяджэнні былі адкрытымі. Яны шырока асвятляліся ў сродках масавай інфармацыі. Былі дапытаны сотні све-

дак, разгледжаны тысячы дакументаў. Падсудных прызналі вінаватымі ў цяжкіх злачынствах супраць свету і чалавецтва. 12 чалавек трыбунал прыгаварыў да найвышэйшага пакарання праз павешанне. Іншым было накіравана ўсё сваё астатняе жыццё або большую яго частку правесці за кратамі.

Да 70-годдзя Міжнароднага ваеннага трыбунала ў Нюрнбергу генеральныя пракуроры краін СНД, якія ў гэтыя дні падчас 26-га пасяджэння Каардынацыйнага савета сабраліся ў Мінску, прынялі адпаведную заяву. Неўзабаве яна будзе апублікавана на сайтах наглядных ведамстваў, а таксама Каардынацыйнага савета.

— Гэта, на наш погляд, пытанне стратэгічна важнае ў сусветным маштабе, — падкрэсліў генеральны пракурор Расійскай Федэрацыі Юрый ЧАЙКА. — Мы заклікаем не праводзіць пераацэнку каштоўнасцяў, не скажаць вынікі Вялікай Ай-

Да 70-годдзя Міжнароднага ваеннага трыбунала ў Нюрнбергу генеральныя пракуроры краін СНД прынялі заяву

чыннай вайны, не прапагандаваць нацызм і экстрэмізм.

Дарэчы, падобныя судовыя працэсы ў пасляваенны час прайшлі ў многіх гарадах Савецкага Саюза. 15 студзеня 1946 года ў беларускай сталіцы пачаўся адкрыты судовы працэс над нямецка-фашысцкімі акупантамі, які потым назавуць «мінскім нюрнбергам». За пасяджэннямі Ваеннага трыбунала, якія доўжыліся да 29 студзеня, назірала ледзь не ўся краіна. Каб папрысутнічаць падчас адкрытага судавага працэсу, грамадзяне адпрошваліся з працы, адкладвалі ўсе важныя справы. Перад трыбуналам паўсталі 18 генералаў і афіцэраў нямецкай арміі — непасрэдных арганізатараў і выканаўцаў масавых злачынстваў на тэрыторыі акупаванай Беларусі. 14 з 18 асуджаных прыгаварылі да смяротнага пакарання.

Вераніка КАНЫЮТА. kanyuta@zviazda.by

■ Дэбютны поспех

ГУЛЬНЯ ПАД «БЕЛЫМІ КРЫЛАМІ»

Першы матч футбольнай зборнай у адборы на чэмпіянат свету 2018 года можна занесці ў залік. Прычым як футбалістам, так і заўзятарам. Вечар аўторка ператварыўся ў сапраўднае свята для ўсіх аматараў гульні нумар адзін у краіне. Не дзіва — дэбютавалі беларусы дамашняй гульніёй на «Барысаў-Арэне» з віцэ-чэмпіёнамі Еўропы французамі. Самы дарагі гулец свету Поль Пагба, сенсацыйны чэмпіён Англіі ў складзе «Лестара» Н'Гало Кантэ, лідар мадрыдскага «Атлетыка» Антуан Грызман — вось хто завітаў да нашых футбалістаў у госці. Вядома, зорная Францыя прыехала за трыма ачкамі, але ў залік занесла толькі адно.

Пачаць варта, відаць, не з самой гульні, а з таго, што ёй папярэднічала. Брэндаванне зборнай, ініцыяванае новым дырэктарам федэрацыі футбола па маркетынгу Уладзімірам Беражковым, вылілася ў стварэнне формы з нацыянальным арнамен-там, з'яўленне сімвала «Белыя крылы», талісмана каманды «Ваяра» і цэлы шэраг цікавых акцый, якія дагэтуль беларускі футбол не бачыў. Чаго варта толькі адкрытая трэнероўка зборнай з продажам новай атрыбутыкі, а таксама перадматчавы перфоманс, падчас якога кожнаму, хто прыйшоў на стадыён, выдалі белую футболку з «крылатым» сімвалай. Нягледзячы на пэўны скептыцызм, праца дала плён — «Барысаў-Арэна» запоўнілася, што называецца, «пад завязку», прычым было відэавочна, што заўзятары прайшлі паглядзець менавіта «на сваіх», а не на сапернікаў, якія каштуюць дзясяткі мільёнаў еўра.

Можна ўпэўнена сказаць: такой падтрымкі на матчах зборнай не было вельмі даўно. Тысячы заўзятараў у белым з першай жа хвіліны шалёна падтрымлівалі сваіх любімцаў. І футбалісты аддзячылі выдатным першым таймам. За першыя 45 хвілін французы амаль нічога не здолелі стварыць каля варот Андрэя Гарбунова. А вось беларусы зрабілі некалькі перспектывіўных вылазак у контратакі. Падчас адной з іх Цімафей Калачоў небяспечна прастрэльваў уздоўж лініі французскіх варот — Мікалаю Сігневічу і Міхаілу Гардзеічуку не хапіла лічаных сантыметраў, каб замкнуць гэту перадачу. Гэты момант і застаўся самым яркім у выкананні нашай зборнай.

На другі тайм падапечныя Аляксандра Хацкевіча выйшлі не менш

Фота: Прэс-служба АБФФ

Выдатная гульня галкіпера беларусаў Андрэя Гарбунова стала адным з вырашальных момантаў сустрэчы.

зараджанымі на барацьбу і выдалі вельмі актыўную дзесяціхвілінку. Праўда, у небяспечныя эпізоды гэта не вылілася. А вось французы павольна забралі ініцыятыву да сябе і пачалі ствараць моманты. Самы небяспечны адбыўся пасля геніяльнай перадачы Антуана Грызмана пяткай на Аліўе Жыру, але нападаючы лонданскага «Арсенала» прабіў побач са штангай. Аднойчы беларусаў выручыла пе-

ракладзіна, некалькі фенаменальных «сэйваў» зрабіў Гарбуноў... Вынік — 0:0, вельмі добры пачатак адбору для беларусаў у гульні з фаварытамі групы. Але яшчэ больш парадавала стаўленне да зборнай заўзятараў — калі так працягнецца, дамашнія гульні будуць пакідаць у нашых сапернікаў толькі непрыемныя ўспаміны.

Ролю балельшыкаў у добрым выніку сустрэчы адзначыў і галоў-

ны трэнер зборнай Беларусі Аляксандр ХАЦКЕВІЧ:

— Безумоўна, выдатна, калі ўвесь стадыён у белым і каманда ў белым, — сказаў ён у пасляматчавым каментарыі беларускаму тэлебачанню. — Гэта быў наш дванаццаты гулец на працягу ўсяго матча. Панавала проста фантастычная атмасфера. Балельшчыкам трэба пакланіцца. І дай Бог, каб яны гэтак жа падтрымлівалі нас на працягу ўсяго адборачнага цыкла.

— Матч стаў для нас вялікім расчараваннем, — цытуе паўабаронцу зборнай Францыі Н'Гало КАНТЭ выданне L'Equipe. — У першым тайме мы сутыкнуліся з вельмі кампактнымі дзеяннямі беларусаў, яны шчыльна абараняліся. Сапернік паставіў нас у складанае становішча. У другім тайме было прасцей, мы правялі некалькі добрых атак. Але, на жаль, не змаглі забіць.

Наступную гульню ў кваліфікацыі чэмпіянату свету нашы футбалісты правядуць 7 кастрычніка ў гасцях са зборнай Нідэрландаў. А ўжо дзясятага чысла таго ж месяца Беларусь прыме на «Барысаў-Арэне» футбалістаў з Люксембурга. Пажадаем нашым хлопцам удачы і падтрымаем іх на стадыёне!

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

■ Падпіска-2016

УСЕ ДАРОГІ ВЯДУЦЬ У... БЕРАЗІНО!

Цудоўная ранняя восень з сонейкам і яшчэ па-летняму лагодным надвор'ем. Пачатак новай пары, а значыць, мы зноў выпраўляемся ў госці да сваіх чытачоў. Па добрай традыцыі кожны сезон распачынаем серыяй сустрэч з сябрамі «Звязды». Улетку аб'ехалі некалькі дзясяткаў раёнаў з усіх абласцей Беларусі, дык чаму не працягнуць прыемны і карысныя шпачыр увосень?

Свае падарожжы цяпер мы распачынаем з цудоўнага куточка цэнтральнага рэгіёна краіны, Міншчыны, — Бярэзінскага раёна. Той, хто тут хоць аднойчы пабыў, упэўнены, заўжды будзе марыць зноў вярнуцца да найпрыгажэйшых краявідаў, да гасцінных і таленавітых людзей. Што, уласна кажучы, мы і робім. **Дзень падпісчыка «Звязды» адбудзецца ўжо заўтра — 9 верасня — на раённым вузле паштовай сувязі з 11 да 14 гадзін.** У кожнага, хто сюды ў гэты час завітае, будзе цудоўная магчымасць падпісацца на любімую газету, пабачыцца са звяздоўцамі, а таксама атрымаць на добрую памяць арыгінальны падарунак ад нашага выдання. Як вам прапанова? Абавязкова прыходзьце — будзе цікава!

■ Кропкі над «і»

ШКОЛЬНЫ СШЫТАК ЯК ЯБЛЫК РАЗЛАДУ

Дзе на вокладцы трэба пісаць слова «Сшытак» — пасярэдзіне ці ў пачатку радка? Дзякуючы сацыяльным сеткам гэтае тэхнічнае пытанне ў першыя вераснёўскія дні раптам аказалася ў эпіцэнтры ўсеагульнай ўвагі.

Раней слова «Сшытак» заўсёды пісалі пасярэдзіне радка. А цяпер настаўнікі вяртаюць вучням сшыткі, падпісаныя не па правілах, і не дазваляюць карыстацца прадукцыяй з надпісам «Сшытак» у цэнтры вокладкі, зробленым у друкарні. Бацкі абураюцца фармалізмам, які даходзіць да абсурду, а настаўнікі спасылаюцца на Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вусна-пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі. У дакуменце ў прыкладах афармлення слова «Сшытак» паўсюдна было размешчана злева ў самым пачатку радка.

І вось нарэшце Міністэрства адукацыі размясціла на сваім партале афіцыйнае тлумачэнне: «Пры афармленні надпісу на вокладцы сшытка варта прытрымлівацца ўзору ў адпаведнасці з дадаткам 1 да Метадычных рэкамендацый па фарміраванні культуры вуснай і пісьмовай мовы ва ўстановах адукацыі.

Гэтыя рэкамендацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджаны намеснікам міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 6 чэрвеня 2016 г. і размешчаны на партале Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь (edu.gov.by / Сістэма адукацыі / Агульная сярэдняя адукацыя / Да пачатку 2016/2017 навучальнага года).

Разам з тым узаканні па надпісе на вокладцы сшытка носяць рэкамендацыйны характар. Такім чынам, слова «Сшытак» пры афармленні надпісу можа размяшчацца як у сярэдзіне радка, так і ў пачатку».

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by